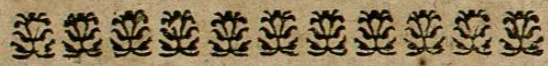

in testimonium illis. 15. Perambulabat autem magis sermo de illo, & conveniebant turbae multae ut audirent, & curarentur ab infirmitatibus suis. 16. Ipse autem sedebat in deserto, & orabat. 17. Et factum est in una die, & ipse sedebat docens, & erant Pharisei sedentes & legis doctores qui venerant ex omni Castello Galilae & Judae Jerusalem: & virtus Domini erat ad sanandum eos. 18. Et ecce viri potentes in lecto hominem, qui erat paralyticus: & quaerebant eum inferre, & ponere ante eum. 19. Et non inveniunt: quia parte illum inferrent praeter turba, ascenderunt supra tectum, & per tegulas summisserunt eum cum lecto in medium, ante Jesum. 20. Quorum fidem, ut vidit, dixit, homo, remittuntur tibi peccata tua. 21. Et ceperunt cogitare Scribae, & Pharisei dicentes, quis est hic, qui loquitur blasphemias? quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? 22. Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum, respondens, dixit ad illos. Quid cogitatis mala in cordibus vestris? 23. quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata: an dicere, surge, & ambula? 24. ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata (ait paralytico) tibi dico, surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. 25. Et confestim confurgens coram illis, tulit lectum in quo jacebat, & abiit in domum suam magnificans Deum. 26. Et stupor apprehendit omnes: & magnificabant Deum. Et repleti sunt timore, dicentes, quia vidimus mirabilia hodie. 27. Et post haec exiit, & vidit publicanum nomine Levi sedentem ad Telonium, & ait illi, sequere me. 28. Et relictis omnibus, surgens secutus est eum. 29. Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua: & erat turba multa publicanorum, & aliorum, qui cum illis erant discumbentes. 30. Et murmurabant Pharisei, & Scribae eorum, dicentes ad discipulos ejus. Quare cum publicanis, & peccatoribus manducatis, & bibitis? 31. Et respondens Jesus, dixit ad illos, non egent, qui sani sunt, medico: sed qui mala habent. 32. Non veni vocare justos, sed peccatores ad poenitentiam. 33. At illi dixerunt ad eum, quare discipuli Joannis jejunant frequenter, & obsecrationes faciunt, similiter, & Phariseorum: tui autem edunt, & bibunt? 34. Quibus ipse ait, nunquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, facere jejunare? 35. Venient autem dies: & cum ablati fuerit ab illis sponsus, tunc jejunabunt, in illis diebus. 36. Dicebat autem, & similitudinem ad illos, quia nemo commissuram a novo vestimento immittit in vestimentum vetus, alioquin & novum rumpit, & veteri non convenit commissura a novo. 37. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin rumpet vinum novum utres, & ipsum effundetur & utres peribunt. 38. Sed vinum novum in utres novos mittendum est: & utraque conservantur. 39. Et nemo bibens vetus, statim vult novum, dicit enim, Vetus, melius est.

ARGUMENTUM
cum Remissionibus.

Primò, Vers. 1. Jesus ad sui sequelam vocat Petrum, Jacobum, & Joannem per ingentem piscium capturam in stagno Genezareth. explicavi tom. 2. cap. 7.
Secundò, Vers. 12. Sanat leprosum; de quo tractavi tom. 2. c. 20. & supra Matth. 8. quaest. 1. & 2.
Tertio, Vers. 18. Curat paralyticum oblatum a portantibus; de quo dixi tom. 1. cap. 16.

de quo dixi supra Matth. 9. q. 1. & 2.
Quartò, Vers. 27. E Telonio vocat Matthaeum publicanum: obmurmurantis Scribis responderet, se venisse ad vocandum, non justos, sed peccatores ad poenitentiam; quod explicavi tom. 2. capite 27. de quo etiam supra Matth. 9. q. 3. & 4.
Quintò, Vers. 33. Eisdem interrogantibus assignat rationem, cur discipuli Joannis crebro jejunant, sui vero non; de quo dixi tom. 2. cap. 28. & supra Matth. 9.

CAPUT

CAPUT VI.

1. ACTUM est autem in Sabbatho secundo, primò, cum transiret per Sara, vellebant discipuli ejus spicas, & manducabant confricantes manibus. 2. Quidam autem Phariseorum, dicebant illis, quid facitis quod non licet in Sabbathis? 3. Et respondens Jesus ad eos dixit, Nec hoc legistis quod fecit David cum esurisset ipse, & qui cum illo erant. 4. Quomodo intravit in domum Dei, & panes propositionis sumpsit, & manducavit, & dedit his qui cum in ipso erant, quos non licet manducare, nisi tantum Sacerdotibus? 5. Et dicebat illis, quia Dominus est filius hominis, etiam Sabbathi. 6. Factum est autem, & in alio Sabbatho ut intraret in Synagogam & doceret. Et erat ibi homo, & manus ejus dextera erat arida. 7. Observabant autem Scribae & Pharisei si in Sabbatho curaret: ut invenirent unde Tecusarent eum. 8. Ipse vero sciebat cogitationes eorum: & ait homini, qui habebat manum aridam, surge, & sta in medium, & surgens stetit. 9. Ait autem ad illos Jesus, interrogo vos, si licet Sabbathis benefacere, an male: animam salvam facere an perdere? 10. Et circumspicentibus omnibus, dixit homini, extende manum tuam: Et extendit: & restituta est manus ejus. 11. Ipsi autem repleti sunt insipientia, & colloquebantur ad invicem quidnam facerent de Jesu. 12. Factum est autem in illis diebus, exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. 13. Et cum dies factus esset vocavit discipulos suos: & elegit duodecim ex ipsis, quos & Apostolos nominavit. 14. Simonemque cognominavit Petrum & Andream fratrem ejus, Jacobum, & Joannem, Philippum, & Bartholomaeum. 15. Mattheum, & Thomam, & Jacobum Alphaei, & Simonem, qui vocatur Zelotes, 16. Et Judam Jacobi, & Judam Iscariotem, qui fuit proditor. 17. Et descendens cum illis, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judaea, Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. 18. Qui venerant ut audirent eum, & sanarentur a languoribus suis. Et qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur. 19. Et omnis turba quaerebat eum tangere, quia, virtus de illo exibat & sanabat omnes. 20. Et ipse elevatis oculis in discipulos suos, dicebat, Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei. 21. Beati, qui nunc esuritis: quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis: quia ridebitis. 22. Beati eritis cum vos oderint homines, & cum separaverint vos, & exprobraverint, & ejecerint nomen vestrum tanquam malum, propter filium hominis. 23. Gaudete in illa die, & exultate, ecce enim merces vestra, multa est in caelo. Secundum haec enim faciebant prophetis patres eorum. 24. Verumtamen vae vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram. 25. Vae vobis, qui saturati estis: quia esurietis. Vae vobis qui ridetis nunc: quia lugebitis, & fletis. 26. Vae cum benedixerint vobis homines, secundum haec enim faciebant pseudoprophetae patres eorum. 27. Sed vobis dico qui auditis, diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos. 28. Benedicite maledicentibus vobis, & orate pro calumniantibus vos. 29. Et qui te percutit in maxillam, praebere ei & alteram. Et ab eo qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohibere. 30. Omni autem petenti te tribue, & qui aufert quae tua sunt, ne repetas. 31. Et prout vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis similiter. 32. Et si diligitis eos, qui vos diligunt, quae vobis est gratia? nam & peccatores, diligentes se diligunt. 33. Et si benefeceritis his qui vobis benefaciunt: quae vobis est gratia? siquidem & peccatores hoc faciunt. 34. Et si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere: quae gratia est vobis? nam & peccatores peccatoribus scenerantur, ut recipiant aequalia. 35. Verumtamen diligite inimicos vestros: benefacite, & mutuum date, nihil inde sperantes & erit merces vestra multa, & eritis filij Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos, & malos. 36. Estote ergo misericordes sicut & pater vester misericors est. 37. Nolite judicare, & non judicabimini, nolite condemnare & non condemnabimini; dimitte, & dimittemini, 38. date, & dabitur vobis mensura bonam, & confertam, & coagratam & supereffluentem dabunt in solum vestrum. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis, remerietur vobis. 39. Dicebam autem illis, & similitudinem: Nunquid potest caecus caecum ducere?

nonne ambo in foveam cadunt? 40. Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit si sit sicut Magister eius 41. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui: trabem autem, quae in oculo tuo est, non consideras? 42. aut quomodo potes dicere fratri tuo, frater, sine ejicias festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita ejice primum trabem de oculo tuo: & tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris tui. 43. Non enim est arbor bona quae facit fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum bonum. 44. Unaquaeque enim arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim de spinis coligunt ficus: neque de rubo vindemiant uvam. 45. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: & malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis, os loquitur. 46. Quid autem vocatis me Domine, Domne, & non facitis, quae dico? 47. Omnis qui venit ad me, & audit sermones meos, & facit eos ostendam vobis cui similis sit. 48. Similis est homini aedificanti domum, qui fodit in altum, posuit fundamentum super petram. Inundatione autem facta, illifum est flumen domui illi, & non potuit eam movere: fundata enim erat super petram. 49. Qui autem audit, & non facit: similis est homini aedificanti domum suam super terram sine fundamento: in qua illisus est fluvius, & continuo cecidit & facta est ruina domus illius magna.

ARGUMENTUM cum Remissionibus.

- Primò Vers. 1. Christus D. defendit suos discipulos, qui in Sabbatho, esurientes vellebant spicas: de quo dixi to. 3. & supra Matth. 12.
Secundò Vers. 8. Sabbatho curat manum aridam, & Pharisaorum obmurmurationes refutat Christus. Explicavi tom. 3. cap. 4.
Tertiò Vers. 12. Pernoctat Christus in oratione Dei; dies factus eligit duodecim, quos Apostolos nominavit. Quod tractavi t. 3. cap. 5. & hic infra aliqua dicam.
Quartò Vers. 17. Proponitur sermo in loco campestri: de quo dixi tom. 3. c. 6. deinde proponit Beatitudines Evangelicas de quibus latè dixi tom. 2. cap. 10.
Quintò Vers. 33. Docet misericordiam habendam, simulque dilectionem inimicorum retinendam. De quo dixi tom. 2. c. 14. & supra Matth. 5.
Sextò Vers. 40. Quod quilibet ex se ipso, judicet de aliis. De quo dixi tom. 2. cap. 8.
Septimò. Strictim Noster Evangelista multa scribit, quae in locis apud Bibliam notatis in Mattheum invenies.

Eliguntur Apostoli. QUÆSTIO I.

Quare tam efficax Christi oratio, dum pro zelo honoris Dei orat?

SCRIBIT Noster Evangelista in presenti n. 12. Quod Christus D. in illis diebus exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et patet ex sequenti n. 13. de quo latè egito. 3. c. 5. per 22. quæstiones Hanc tam profundam, & altam orationem per totam noctem permittit Christus D. quia electurus erat Apostolos tanquam fundamenta, ac Principes totius Ecclesiae, & inde tam fervida charitate oravit, quia hoc maxime spectabat ad gloriam, & honorem, ut ad tantum munus digniores, ac meliores eligerentur; & si oratio Christi ex multis principiis esset efficacissima, inde etiam & graviter, quia non ex propria indigentia, sed ex zelo gloriae honoris Dei proveniebat, & sanè oratio illa efficacissima invenitur, quæ gloriam, & honorem Dei per se primò respicit.

Cùm Israëlita egrederentur de Aegypto eos magno furore cum ingenti manu persecutus est Pharao, & cùm oculos ad regnum verterent, viderunt armatum Pharaonis exercitum, eos insequentem, & tamen fugere non valebant, nam mare ante conspectum obstitit; quid tunc ait textus Exod. 14. n. 10. Elevantes filij Israël oculos viderunt Aegyptios post se, & timuerunt valde clamaveruntque ad Dominum. Dominus ad Moysen: Quid clamas ad me: Res sanè miranda? Clamabant Israëlita ad Dominum, ut exprimitur in Textu, & Moyses nullo modo clamasse dicitur; & tamen ad voces clamantis populi Dominus non attendit, sed ad internum Moysis tantum affectum respicit, de illoque agit ipsūque percipit, & estimat. Israëlita timore correpti pro present. evitendo clamabant; At Moyses non per se porali periculo instante curabat, sed de menti zelo gloriae, honoris, ac exaltationis

vini nominis movebatur, ac totus in illum ferebatur. Sic enim pro ingenti populi discrimine orabat Moyses ad Dominum, Exod. 32. n. 11. Cur, Domine, irascitur furor tuus contra populum tuum, quem eduxisti de terra Aegypti fortitudine magna, & in manu robusta? Ne quaso dicant Aegyptii callidè eduxit eos ut interficeret eos, Dominus non de clamore populi agit, sed tantum de Moysis effectu sollicitus erat, ille non de discrimine vitæ presentis, sed de zelo divini nominis, ut magis splenderet, ac exaltaretur ne malignus contra ejus majestatem auderet mutire. D. Ambros. in Psal. 118. itane ait: Clamabat populus, & non audiebatur: tacebat Moyses, & audiebatur; Non populo dictum est: Quid clamas ad me? Non enim ad Deum clamabat populus, qui injusta, & viris indigna clamabat; sed Moysi dictum est: Quid clamas ad me? hoc est, tu solus ad me clamas, qui virtutem meam excitas. Tu solus ad me clamas, qui per universam terram annuntiarium nomen expectas: profundè expende, Tu solus ad me clamas, qui virtutem meam excitas, qui per universam terram annuntiarium nomen expectas.

Maximè addubitat D. Augustin. Epistol. 122. Cur Deus permiserit cruciari septem fratres tam crudeliter ab impio Antiocho 2. Machabæor. cap. 7. cùm tamen clementer se habuerit cum tribus pueris in fornace Babilonis itaut non reigret eos ignis, neque contristavit, nec quicquam molestia intulit: Daniel. 3. num. 50. Unde illis tam auspiciata felicitas, ut in medio ignis ambularent, & Angelus descendens de caelo excuteret flammam ignis de medio fornacis, & faceret quasi ventum roris flantem: Orabant non pro suæ vitæ salute, sed propter gloriam nominis Dei, dicebant enim: Ne quasi sumus, iradas nos in perpetuum propter nomen tuum. Daniel. 3. num. 34. & iterum ibid. num. 43. Et erue nos in mirabilibus tuis, & da gloriam nomini tuo: Ecce unde illis tam prompta, & accelerata benignitas, ac clementia, non enim de se agebant, sed tantum de gloria, ac celebritate nominis Dei, & talis intentio, ac sollicitudo citissimè absque dilatione omnia bona secum importat; Theodoretus sic ait: Vides, quo pacto pueri plures faciunt gloriam nominis Dei, quam propriam salutem.

QUÆSTIO III.

Quare ante electionem Apostolorum Christus solus orat in monte, & Apostoli ad radices montis?

Quamvis Christus D. solus ascendit in montem ad orandum, relictis discipulis ad radices montes, ibi tamen per illam noctem non fuerunt Apostoli desides, ac otiosi, sed etiam orationibus instantes, Deo Patri preces offerebant ut docet D. Ambros. apud Laurinum in ad. cap. 1. vers. 24. & sic ait: Erat pernoctans in oratione Dei: & cum dies factus esset, & ait discipulos suos, &c. Cum Apostolis orant, quod aliàs solus semper facisse legitur,

quasi tanta res, tam communis, communem, & unanimes postularet orationem. Non exprimit Evangelista, an discipuli etiam in oratione pernoctaverint cum Magistro; tamen docet D. Ambros. quod Magistro in oratione pernoctante ad electionem, ipsi eligendi non per noctem ignavè dormiebant; sed etiam Deo disponente ipsi in fervida oratione erant, sed quid Divinus Magister ad electionem præviā aliorum orationem advocat? quia tanta res communem postulat orationem: Christus Dei filius dum orat, ejus preces abundantissimæ sunt, tamen nunc communem postulat orationem. Sed quid adjiciet Christi Dei precibus, discipulorum oratio? Non revocat Christus Deus auxiliares, sed exemplares, discipulorum preces, unde dum ipse Divinus Magister orat, etiam simul communem postulat orationem: ut universam suam Ecclesiam doceat, quàm ad impetrationem potens sit multorum oratio, ut ipse Dei filius orationi suæ affociet aliorum commercium unanimes rogandi foedere ad nostram sanè magnam informationem.

Pro salute pueri sui infirmi rogat Centurio dicens: Puer meus jacet in domo paralyticus: Cui Christus multa benignitate responder. Ego veniam, & curabo eum: Matth. 8. n. 7. A. Regulus dum pro salute filij sui deprecatur: rogabat eum, ut sanaret filium ejus: Gravi & aspera voce eum à se Christus erudit: Nisi signa & prodigia videritis, non creditis. Joan. 4. num. 48. Uterque pro puero rogat, Centurio pro servo, Regulus pro filio. Dux benignè excipitur, & Domini adventus ei pollicetur, à quo Regulus pro se solo deprecabatur, & nemo alius pro eo rogabat; At Centurio multos deprecatores pro se habebat: Misi ad eum Seniores Judaorum, rogant eum, ut veniret, & salvaret servum ejus. Luc. 7. num. 1. & cum Dux tot, & tantos intercessores obtineret, non mirum, quod tam amplam gratiam, & misericordiam inveniret. Nam ait Tertullian. Apolog. cap. 39. Multorum hac vis grata est Deo: & quàm magna hæc vis Deo, audi iterum Tertullian. Coimus in cæcum & congregatorum, ut ad Deum, quasi facta manu precationibus ambiamus. Ait Christus n. Matth. 8. num. 19. Dico vobis quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint fiet illis à Patre meo. Unde tanta virtus in precibus, ut nulla in obtinenda mora insit, quia duo rogantes sunt, id liquido docet meus Jesus, si duo ex vobis consenserint: D. Chrysol. serm. 1. 2. ait: Qui nihil hominibus tam paucis negat, qui & conciliis poscentibus denegabit.

Rex Balac volens ad se adducere Balaam prophetam, inde hoc affectu, Misi nuntios ad Balaam. Numer. 22. num. 5. D. o tamen consulto, legatos à se remittit Ariolus, & suo lecto continet, illud legatis dicens. Ite in terram vestram, prohibuit me Dominus ire vobiscum, numero 13. Qui reversi, cum hoc renuntiasset Regi Balaac, ille à suo primo intento non destitit: Rursum ille multo plures, & nobiliores, quam antea miserat, misit. Ibidem num. 15. Tunc Ariolus eo mandat subsistere usque mane ad expectandum Divinum responsum. Venit ergo Deus ad Balaam nocte, & ait ei: si vocare te venerunt